

Makói Népiújság

A DEMOKRATIKUS NEMZETI BIZOTTSÁG LAPJA

A londoni vita: Kik vegyenek részt a végleges békeszerződések megszövegezésében?

Elismerik a Renner-kormányt — A görög baloldali pártok tiltakozása az ország belpolitikája ellen — Port-Arthurba befutott az orosz hajóhad

London. (MTI). A külügyi miniszterek tanácsa, amely hétfőn este 11 órakor ült össze, kedden délelőtt újból ülést tart, mint azt a Reuter-iroda diplomáciai szerkesztője közli. Az értekezleten Byrnes, Bewin és Molotov külügyi tanácskozásainak rendjét tárgyalják.

London. (MTI). A külügyminiszterek tanácsa kedden délelőtt 11 órakor, a nösszü éjszakai ülés után mindössze 8 órai pihenőt tartva, újból összeült. Az éjszakai ülés éjféli előtt 11 órakor kezdődött és hajnali 3 órakor ért véget. Az éjszakai ülésen nem sikerült az értekezletet a holtpontról elmozdítani, amely azzal fenyeget, hogy a tanácsból a jövőben nem lesz állandó nemzetközi testület. A keddi délelőtti ülésen Molotov elnököl és így 6 felőrával az összejövetel előtt megjelent a helyszínen. 10 perc múlva megjelent Bewin is. Lehet, hogy kedden véget ér az ülés. Az amerikai, francia és kínai küldöttségek már készen állanak az elutazásra. Podgyászai be vannak csomagolva és 48 órája készen állanak a repülőgépek is.

Budapest. (MTI). A londoni rádió jelentése szerint a *Daily Telegraph* ma reggeli számában a diplomáciai tudósítót azt írja, hogy a megbeszélések Londonban még néhány napig tartanak.

London. (MTI). A londoni rádió diplomáciai munkatársa a külügyminiszterek értekezletéről szóló beszámolójában közölte, hogy a keddi megbeszélésen valószínűleg befejezik a külügyminiszteri értekezletet.

A külügyminiszterek keddi megbeszélésének tárgya a zárónyilatkozat előkészítése volt. A nagyhatalmak között nézeteltérések merültek fel a jegyzőkönyv formája tekintetében. Az utolsó tárgyalások középpontjában az a kérdés állt, hogy mely nagyhatalmak vegyenek részt a végleges békeszerződések megszövegezésének munkájában?

A brit kormány javaslatom: 5 szövetséges nagyhatalom: Amerika, Anglia, Szovjetunió, Franciaország és Kína végezze ezt a munkát. A szovjet kormány azonban úgy véli, hogy ez csak a „három nagy” feladata.

A görög helyzet

Moszkva. (Tass). A szovjet hírszolgálat jelentése szerint a görög baloldali pártok küldöttsége felkereste a miniszterelnököt és tiltakozott a görög kormány belpolitikája, a fasiszta szervezetek működése és a választások előkészítésében mutatkozó visszasszágok ellen. Kijelentették, hogy a pártjaik nem vesznek részt az általános választásokon.

A görög hadügyminiszter lemondásának állítólag az az oka, hogy a leszerelésre vonatkozó tervei a reakciós tisztek magatartásán meghusultak. (MTI).

40 év után ismét orosz hajók futottak be Port Arthúrba

Moszkva. (Tass). A csuzinai tengerszoroson most hajadt át újból először orosz hajóhad, amióta 1905-ben a japánok az ottani híres tengeri csatában egy orosz hajóhadat megsemmisítettek. Az orosz hajók most befutottak Port Arthúr kikötőjébe, ahol a lakosság nagy lelkesedéssel fogadta. (MTI).

Elismerik

a Renner-kormányt

Bécs. (Tass). A szövetségesek tanácsa október elején ülést tartott, amelyen foglalkozott az ausztriai ideiglenes kormány helyzetével és javaslatokat terjesztett az illetékes kormányok elé a kérdésekkel kapcsolatban. Elfogadta a tanács az ausztriai sajtószabadság visszaállításáról szóló határozatot a katonai bi-

zottság feltételeinek figyelembevételével. Határozatot hozott a tanács, amely szerint december elsejétől kezdve a német hadsereg volt katonáinak és a polgári lakosság tagjainak egyaránt tilos a német katonai egyenruha viselése, ha csak át nem festik valami más színre, szürke, vagy koki kivételével.

London. (MTI). A londoni rádió hírmagyarázója az ausztriai Szövetséges Ellenőrző Bizottság legutóbbi ülésének lefolyásáról beszámolva megállapította, hogy a bizottság tagjai javaslataikat jóváhagyás céljából kormányaik elé terjesztették. A brit hírmagyarázó véleménye szerint a válaszok rövidesen megérkeznek és néhány napon belül várható a Renner-kormány elismerése.

Elmozdítottak

Patton tábornokot

Newyork. (MTI). Az Associated Press értesítése szerint Patton tábornokot Németország amerikai megszállási övezetének főparancsnokát megfosztották tisztességétől. Eisenhower tábornagy nemrégén Frankfurtba hívatta Patton tábornokot, hogy válaszoljon azokra a vádakra, hogy Bajországban nem elég erőlyesen bánt a náciakkal szemben. Patton utódként Lucien Truscote altábornagyot nevezték ki.

A francia választások eredménye

London. (MTI). Az angol rádió

közölte a franciaországi választások eredményeit. E szerint a szocialista párt 879 mandátumot kapott, 434 mandátummal többet, mint 1937-ben. A kommunisták 349 mandátumot kaptak, 272 mandátummal többet, mint az elmúlt választásokon. A többi pártok közül a radikális szocialista párt 565 mandátumhoz jutott. Vesztesége a legutóbbi választásokhoz képest 413 mandátum. A jobboldali pártok 440 mandátumot kaptak. Veszteségük 267 mandátum.

Még ezt jelentik ma!

London. (MTI). A brit munkaügyi miniszter kedden este tartott rádióbeszédében kiemelte a brit kormány ama elhatározását, hogy a brit hadsereg fegyvernemeiből 1746 júnusig legalább 3 millió személyt bocsátanak el. Az év végéig körülbelül másfélmillió férfit és nőt szerelnek le.

London. (MTI). Angol hivatalos körökben kijelentették kedden este, hogy az idei mezőgazdasági munkálatok befejezése után hazaszállítják Angliából az olasz hadifoglyokat.

London. (MTI). Az amerikai képviselők a News Chronicle szerint felhívást intéztek Truman elnökhöz. „Amerika gazdasága nem kimeríthető!” — hangsúlyozza a felhívás. Az Egyesült Államok tehát csak azoknak az országoknak adjanak, illetve nyújtsanak segítséget, amelyek késedelem nélkül és biztosan fizetnek.

London. (MTI). Az arab kormányok képviselői ellenzik a zsidó bevándorlási tervet Palesztinába. Az arab állam vezetői Londonba érkeztek, hogy ott kifejtsek az arab álláspontot.

London. (MTI). Az Egyesült Államok haditengerészete a háború folyamán 701 hadihajót vesztett, köztük 157 elsővonalbeli hadihajót. Az elsüllyedtek között van a 36.000 tonna Arizona csatahajó, 5 repülőgép anyahajó, 6 anyahajó kísérő, 6 nehéz cirkáló, 3 könnyű cirkáló, 71 romboló, 17 romboló kísérő és 52 búvárszárd.

Newyork. (MTI). Mint a newyorki rádió jelent, hivatalos statisztikai megállapítás szerint a háborús évek alatt majdnem 10 millió ember halt meg éhen Japánban.

London. (MTI). Az angol hírszolgálat jelentése szerint a szövetséges ellenőrző szervek megállapít-

A nagy viharok miatt nem tud felszállni a Szálasihoz hozó repülőgép

Vonatszerelvény hozza haza a 200 magyar háborús bűnöst

Budapest. (MTI). A Világosság írja: Kovács alezredes, az amerikai katonai misszió tagja kijelentette, hogy 6 nap óta szörnyű viharok és esők vannak Salzburgban és ez a magyarázata annak, hogy a Szálasihoz hozó amerikai repülőgép nem tudott felszállni. Himler Márton amerikai nyomozótiszt, aki Salzburgból most érkezett vissza, szintén azt mondta, hogy a 6 napja tartó zuhogó eső miatt nem szállhat fel az amerikai bombavető repü-

lőgép a háborús főbűnösökkel. Szálasi és társai még ma is Salzburgban vannak.

A napisajtóban között, 200 háborús bűnös gyors hazahozatala csak a magyar hatóságoktól függ. Az amerikai katonai hatóságok azonnaltól indítják a fogságban lévő embereket, ha vonatszerelvény elegendő mértékben fog rendelkezésre állni. Mint mondta, ebben a kérdésben most tárgyal Ries István igazságügyminiszter.

tották, hogy a németországi táborokba elhurcoltak lényegesen megjavult. Eisenhower tábornagy követő Truman elnök rendelkezéseit és minden lehetőséget meg, hogy az elhurcoltak szenvedéseit segítsék, vagy legalább is enyhítse szenvedéseiket.

Brüsszel. (MTI) Lépól belga király kiáltványi intézett a belga néphez, amely Salzburgban kelt és választott azokra az észrevételekre, amelyeket ellene a német megszállás idején és a belga fegyverletétel idején felhoztak.

London. (MTI) Az angol rádió közli, hogy az amerikai kutató szervezet vezetője kijelentette, hogy megtalálták a védekezést az atom-bomba ellen. Sok kilométer távolságból rendkívül egyszerű módon fel lehet robbantani a bombát.

Istanbul. (MTI) A Reuter-iroda isztambuli tudósítójának jelentése szerint a török kormány elhatározta, hogy a határmentére tömegesen összevont haderők egy részét leszereli. Általános felfogás szerint ez az intézkedés a politikai helyzet javulását jelenti.

Berlin. (MTI) A belga Szövetséges Ellenőrző Bizottság hétfői értekezletén Németország külföldi vagyonának sorsáról és az ausztriai állampolgárok Németországból való hazaszállításáról tárgyaltak. A tárgyaláson nem hoztak határozatot a kérdéseken és úgy döntöttek, hogy azokat további megfontolás tárgyává teszik.

Tokió. (MTI) A japán légierő 15 hadiszállását teljesen felosztatták. A japán repülőgépeket az amerikai hadsereg vette át.

Pénzügyi vezető tisztviselők előléptetése

A pénzügyminiszter a makói pénzügyigazgatóságon szolgálatot teljesítő tisztviselőket kinevezte, illetve előléptette.

A kinevezés szerint, amely most érkezett meg Makóra, dr. Antal Ferencet, a pénzügyigazgatóság vezetőjét pénzügyi főtanácsosnak, Dragon Jánost, a forgalmiadóhivatal főnökét forgalmiadóhivatali főtanácsosná, Pataky Kálmánt, az állami adóhivatal főnökét állampénztári főtanácsosná léptette elő a pénzügyminiszter.

Üzleti összeköttetésbe léphetnek a magyar és a brit cégek

London. (MTI) A londoni kereskedelmi hivatal közhírré tette, hogy a postaiügyi miniszterrel történt megállapodás értelmében általában engedélyt adtak ki október 2-től kezdődően, amely felhatalmazást ad a Magyarországgal való üzleti összeköttetésre. Ennek értelmében a brit és magyar cégek közös üzleti összeköttetésbe léphetnek. A magánkereskedelem újrafelvétele még nem engedhető meg.

Az Ifjúsági Vöröskereszt gyűjtést indít a hadifoglyokért

Az Ifjúsági Vöröskereszt Központja gyűjtőveket bocsátott ki, hogy az iskolák növendékei a hadifoglyok részére gyűjtsenek.

Ezzel a gyűjtéssel kíván az iskola Vöröskeresztje, helyesebben az Ifjúsági Vöröskereszt bekapcsolódni a hadifoglyokért indított országos mozgalomba és ezzel is hozzájárulni a most hazatérő hadifoglyok megsegítéséhez.

— A népbizottság csütörtökön Szirányi Gyula és Czirbus István népellenes bűnügyét tárgyalja.

Az összeíró-bizottságok megkezdték a választói jogosultság elbírálásának munkáit

Két nap alatt végeztek az összeíró biztosok a számlálólapok kitöltésével

Mint ismeretes, a nemzetgyűlési választásokat ez év november 4-ére tűzte ki a befugyminiszter. A választásokkal kapcsolatos előkészítő adminisztrációs munkálatok már meg is indultak úgy a városban, mint a külterületen. A város belterületét 40, a külterületét 10 szavazókörre osztották be.

A választási tudnivalókra vonatkozóan megjelentek a városban az öles falragaszok s ebben az „Összeírási hirdetmény”-ben pontosan közzé vannak a szavazókörök utcák szerint a szavazóhely megjelölésével, az egyes összeíróbizottságok és a központi összeíróbizottságok. Nemzetgyűlési választójoga van minden magyar állampolgárnak, aki 20. életévét betöltötte, vagy a választói névjegyzék összeállításának évében betölti és 1945 szeptember 1-én Magyarország 1937. évi december 31-i határain belül lakott.

Az összeíróbiztosok szombat és vasárnap elvégezték a számlálólapok kitöltésének munkáit, úgyhogy az összeíróbizottságok a szavazóhelyiségekben már megkezdték a számlálólapok átadását, illetve az összeírt választói jogosultságának elbírálását. Ez a munka pár napot vesz igénybe s aztán a szavazóbizottságok által elkészített ideiglenes névjegyzéket valamint a visszautasított személyek külön

jegyzékét október 12-13. és 14. napján a városháza nagytermében közszemlére teszik ki.

Az ideiglenes névjegyzékből való kihagyás miatt bárki felszólalhat a közszemlére tétele megkezdésétől számított 8 nap alatt. A felszólalások tárgyában a központi összeíróbizottság 8 nap alatt határoz és határozat ellen további jogorvoslatnak helye nincs. Az így véglegessé vált névjegyzéket október 29–30. és 31. napján ugyancsak a városháza nagytermében közszemlére teszik ki.

A szavazóhelyiségek pontos megjelölését a törvény értelmében a választási bizottság elnöke később kiadandó hirdetményében teszi közzé.

Az összeírási hirdetmény ezeken kívül pontosan közli azokat az okokat, amelyek miatt bizonyos személyek a választói jogból ki vannak zárva. Így felsorolja azokat az egyesületeket, pártokat és szervezetteket, amelyeknek volt tagjai nem gyakorolhatják szavazati jogukat, kivéve azokat, akiket az igazolási eljárás során feltétel nélkül igazoltak, vagy akik viselt tisztségükről még 1941 június 22-e előtt lemondtak és azí követően antifasiszta magatartást tanúsítottak.

Egy személy csak egy szavazókör választói névjegyzékében szerepelhet, éspedig ott, ahol állandó lakása van.

Purgly Emilt és a mezőhegyesi internáltakat átadták a szegedi népiügyszégeknek

A Szegedi Népszava írja: Szombaton délután nagy feltűnést keltett a Széchenyi-téren egy nagyobb csoport. A csoportban a járókelők közül többen felismerték Purgly Emil volt földművelésügyi minisztert, keletcsanádi földbirtokost, akit a saját kérelmére vont bűnvádi eljárás alá a szegedi Népiügyszégek.

A rendőrök, akik a mezőhegyesi internáltakból kísérték Purglyt és társait a törvényszéki fogházba s az 55 tagból álló fogolycsoportot ott átadták tovább

őrizet végett.

A foglyok nagyjából szegedi makói illetőségű, akik kisebb-nagyobb nyilas véték miatt kerültek az internálótáborba, egyrésztük pedig fiatalok diákársaság, akik nemrégben fasiszta rópiratokat terjesztettek és emiatt kerültek a mezőhegyesi táborba.

Értesülésünk szerint Purgly Emil, valamint az egész mezőhegyesi internált társaság rövidesen a kijelölt népiügyszégek elé kerül.

Szegeden véget vetnek a piaci áranarchiának

Árelemző bizottság szabályozza a kofák és viszonteladók vásárlási idejét

Az ország városai ádáz harcot folytatnak azzal a mindent elnyelő, rohamos áremelkedéssel, amely az utóbbi időben igen kérdésessé teszi nemcsak a kisemberek, hanem a középjövedelmű polgárság megélhetését is.

A városok illetékes szervei a legkülönbözőbb módon és eszközökkel igyekeznek gátat vetni ennek az áranarchiának, hogy valahogyan stabilizálják főleg az elsődleges élelmickek árát s

ezzel a megélhetés gondjait megkönnyítsék.

Nem érdektelen közölnünk azt a célravezetőnek látszó megoldást, amelyet a szomszédos Szeged városa választott meg, a piaci árak további emelkedésének megakadályozására.

Szeged város polgármestere az érdekeltek bevonásával értekezletet tartott, hogy a piaci árak szabályatlan alakulása következtében beállott helyzetről tájéko-

PARK MOZI Ma és mindennap 6 és 8 órakor bemutatjuk **Telefon: 276.** a szovjet filmgyártás első nagy szerelmes filmjét, zenés mese, mesés valóság:

Este 6 órakor — Haború után

Főszereplők: Maria Lagyina, Jevgenyij Szamoljov.
Pénztáryitás 5 órakor, vasárnap 11–12-ig.

zást kapjon. Az értekezlet, amelyen a politikai pártok és a szakmai érdekképviselők is résztvettek, a következőkben állapította meg a piaci árak alakulási szabálytalanságának okait:

A piacra beérkező árusoknak nagyrésze nincs tájékozva az árákról. A tájékozatlan termelőket a viszonteladók megrohanják és legtöbbször ráigérgetéssel maguk nyomják felfelé az árakat. Ha pedig aránylag olcsó áron is adja el a termelő árúját, míg az a fogyasztóhoz eljut, annyi viszont eladó kezén megy át, hogy a fogyasztói ár végül megint csak magas lesz.

Ezért a hetipiacok napja előtt a polgármester által összehívandó értekezlet a fontosabb élelmickekre a helyi viszonyoknak megfelelő irányárakat szab meg, összhangban az iparcikkék árával. Így a termelő, mikor megérkezik a piacra, nem lesz tájékozatlan, annál is inkább, mert az irányárakat a napilapok útján, de a helyszínen, piaci hirdetőtáblákon is közhírré teszik. A tájékoztatott irányárak nem maximális árak, ezek betartása a termelő- és vásárlóközösség saját érdekében fontos.

Szeged város polgármestere ezenfelül intézkedni fog az iránt, hogy a viszonteladók és a termelők árusítóhelyeit egymástól elkülönítsék és a viszonteladók vásárlási idejét meghatározzák.

A szegedi hatóságok életrevaló megoldásot ajánljuk a makói illetékes hatóságok figyelmébe, hogy a batyuzék piaci tevékenységét megakadályozzák és ezáltal az áruszorának gátat vessenek.

Erre annál is inkább égetően szükség van, mert — mint a mai hetipiacon is személyesen tapasztaltuk — a batyuzás Makón veszélyes méreteket öltött. Két budapesti autót láttunk a zöldségpiacon, amelynek vásárlói sáskaszerűen rohantak meg a piacot és hatalmas pénzkötegeikből minden árat megadtak, sőt rágyérgetéssel felvásárolták a helyi fogyasztók elől a nekik szükséges élelmickekét.

A batyuzók egész hadát látuk hátizsákokkal, zsákokkal és baromfiketrecekkel a piacokon vásárolni s maguk elismerték, hogy most csak az alföldi városokba s így Makóra is azért járnak, mert szerintük még ez a leggazdagabb hely élelmickekben, itt mindent kapnak s mindent vihetnek.

Igy azután érthető, hogy az árak ljeszton emelkednek, mert a batyuzók minden árat megfizetnek. Így azután példátlanul ugranak az árak. A szőlő ára, amely az elmúlt napokban még 110–120 pengő körül mozgott, mára 160 pengőre ugrott fel, a tojás pár nappal előbb 25–30 pengő volt, de ma már 40 pengő, sőt nagyobb tételnél 50 pengőt is kértek darabjárt.

Ugyanígy felugrott az egyéb zöldsézelékek ára is. A zöldpaprikát például ma 8–10 pengőért fizették darabonként. Az almáért és a zöldkörteért ma a batyuzók 150–160 pengőt fizettek különként. Nagyon keresték a szappant is, amelyért minden árat hajlandók megfizetni s kilátásba helyezték, hogy csak készítsék el az eladók szappanukat, mert a jövő héten ismét lejönnek s minden tetelt megvesznek.

A baromfiak áránál is elké-

pesztó emelkedést tapasztaltunk. A mai piacon már az eddigi 7—800 pengős csirkéért páronként 1400 pengőt fizettek a vidéki batyuzók. Egy pár sovány kacsa 7 ezer pengőért kelt el.

Ez a helyzet végig az egész piacfronton és ennek a türethetetlen állapotnak a megakadályozására feltétlenül hatósági intézkedésre van szükség, mert így rövidesen előáll a helyzet, hogy itt, az egykori aliföldi Kanaánban ma holnap eltűnik a legszükségesebb élelmickek és a legnagyobb nélkülözéseknek lesz kitéve nemcsak a dolgozó kisember, de maga a rövidlátó pénzközpórt termelő is.

Erre a batyuzók elleni szigorú fellépésre annál is inkább szükség volna, mert ezzel az intézkedéssel lényegesen csökkenne az a túlszűfolt vasúti személyforgalom, amely lehetetlenné teszi az utazását, akik hatalmas baleseteket végzésére utazni kénytelenek. Ezzel egyidejűleg megszűnnének azok az utazási atrocitások is, amelyeket a batyuzók nagymérvű élelmiszerszállítása vált ki. A vasúti balesetek nagyrésze is ennek a túlszűfolt utasforgalomnak a következménye.

Jellemző a batyuzókra az a vélemény, amelyet egy szegedi vasúttól hallottunk, hogy a batyuzás kirívó mérvét csak a szegedi és a paksi vonalon tapasztalják. Ebből nyilvánvalóan kitűnik az, hogy Makó az az aliföldi város, amelyet legújabbán megrohámznak a batyuzók és szállítják el a rengeteg élelmickeket, amelynek szűkét rövidesen általában érezni fogjuk.

Szén- és olajhiány miatt hirdesessé vált a villany- világítás

Sok egyéb égető problémánk mellett ma abban a „kellemes meglepetésben” részesültünk, hogy nincs áram a világításhoz és az ipari üzemek hajtsáéhoz. Nyomban érdeklődünk a villamostelep igazgatóságánál, ahol azt az értesülést nyertük, hogy a szegedi gázgyár nem kapta meg a tegnapi várt szénét és az áramszolgáltatást beszüntette. A makói telepek viszont 2 napra való nyersolaja van mindössze, úgyhogy azzal ma 2 órától 12-ig, csütörtökön pedig délután 6—12 óráig tud áramot sugározni. Hogy azután mi lesz, egyelőre nem tudják. Ha Szeged közben kap szénét, vagy a makói telep eljuttat Széregre, akkor lehet számolni a további áramszolgáltatással.

Fizetni kell az iparigazolványok záradékolásáért

A kormányzat elrendelte, hogy a régi iparjogosítványokat az elsőfokú iparhatóságnak újból láttamoznia, záradékolnia kell. A záradékolás körül bizonyos viták keletkeztek, mert az iparhatóságok a záradékoláskor követelték az új iparigazolvány kiállításának megfelelő összeg befizetését. Néhány héttel ezelőtt a kereskedelmi miniszter úgy nyilatkozott, hogy ennek az összegnek a beszedése jogtalan és a záradékolást díjtalanul kell elvégezni, aki pedig már előfizetett, az visszakapja a pénzt. A kereskedelmi miniszter most leiratban elődöntötte ezt a kérdést és hozzájárult ahhoz, hogy az iparhatóságok a díjakat beszedhessék.

Forgalmi adó

Ierováshoz blokk, bevétel-kiadás pénztárkönyv és „blokkadás kötelező” vagy „nem kötelező” feliratok kiadónivalunkban jutányos árban kaphatók.

Szabályozta a népjóléti miniszter a hadisegélyeket és hadijáradékokat

A minisztérium rendezte a hadisegélyek és egyéb hadijáradékok összegét. 12.000 lakosnál kisebb községekben feleség után, feleség nemlétében az első gyermek után, gyermek hiányában pedig a bevonult háztartást vezető elismert hozzátartozó után havi 500 pengő a hadisegély. Többi hozzátartozó után fejenként 200 pengő. 12.000-nál nagyobb lélekszámú községben, valamint a megyei és törvényhatósági jogú városokban 500 pengő 800 pengő, a 200 pengő helyett pedig 250 pengő a segély. A demokratikus honvédségben szolgáló személyek hozzátartozóinál az említett hadisegély összegeket 50%-os pótlékkal kell folyósítani.

Az altiszti és legénységi ellátási csoportban lévő I. járadékosztályú hadi, honvédelmi és polgári rokkant járadék havi 3000 pengő. A nevelési pótléka a járadéknak havi 300 pengő. A II. járadékosztályban

havi 1800 pengő a járadék, a nevelési pótlék 220 pengő. A III. járadékosztályban havi 600 pengő, nevelési pótléka 120 pengő. A IV. járadékosztályban havi 130 pengő, a pótlék havi 30 pengő. A hadi, honvédelmi és polgári özvegy járadéka havi 1500 pengő. Az árva járadéka havi 500 pengő. Ha nincs szülője, akkor járadéka 1250 pengő. A családtag járadéksegélye havi 500 pengő. A demokratikus honvédségben teljesítet szolgálat következtében veszteségeket szenvedettek és hozzátartozók részére 50%-os pótlékok is folyósítani kell. A vaksági pótdíj összege havi 500 pengő, az ápolási pótdíj összege havi 1500 pengő. A járadék megváltásban részesült hadiövezetek részére engedélyezhető segély összege negyedévenként 2000 pengő. A rendelet szeptember 16-án lépett életbe és rendelkezéseit 1945 augusztus 1-ig visszaható erővel kell alkalmazni.

Károlyi Mihály nyilatkozata a kisebbségi kérdésről

London. (MTI) A Reuter-iroda szerkesztője beszélgetést folytatott Károlyi Mihállyal. A beszélgetés során Károlyi Mihály örömmel üdvözölte a Egyesült Államok elhatározását, hogy elismerik az új magyar kormányt és annak a reményének adott kifejezést, hogy Anglia is rövidesen követi ezt a példát.

Ezután kijelentette, hogy a magyarországi földreform egyik legfontosabb eseménye az ország jelenkori történelmének. Károlyi Mihály a továbbiakban hangsúlyozta, hogy az egész Duna medence demokratizálásának csak egyetlen akadálya van a kisebbségi probléma.

A Szovjetunión ez a problémát sikeresen megoldotta. Romániában és Jugoszláviában megfelelő intézkedésekkel igyekeznek ezt a problémát megoldani. Csak Csehszlovákia akarja a kisebbségi problémát kitélepítés útján megoldani. Csehszlovákiában 6000 ezer magyar él és ezeknek, kitélepítése rendkívül nehéz politikai problémát jelent Magyarország számára, nem is beszélve a gazdasági következményekről. Magyarország csak akkor élhet az összeszűfolt határok között, ha barátságos együttműködés áll fenn közte és a szomszédai között.

A MaDISz és a SzIM október 6-án

délután 11 órakor a Hagymeházban ünnepélyt rendez. Mindenkit szeretettel vár a MaDISz és a SzIM vezetősége. 8915

Az igazolóbizottság szeptember havi munkája

Makón és vidéken működött a bizottság

A közalkalmazottakat igazoló bizottság szeptember folyamán kettős munkát végzett, mert részben ideháza, részben pedig a megye községeiben végzett igazolási tevékenységet.

A bizottság tárgyalásai során Bory József műszaki tanácsos áthelyezésre ítélte, Somodi Pétert igazolta, valamint Kiss László másodosztályú tisztet is.

Pestl Aladár forgalmazóhivatali kiegészítő állásvesztésre ítélte. Igazolta a bizottság Antal Béla és Völgyes Lajos tanítókat, továbbá Boldog István újárósi állomásfőnököket is. Állásvesztésre ítélte viszont Seres Imre MAV segédtisztet. Igazolta a bizottság Máté Géza számviteli tisztviselőt, míg Lukács János vármegyei iródfőtisztet nyugdíjazta. Állásvesztésre ítélte a bizottság dr. Harsányi László csanádpalotai főszolgabíró. Igazolta dr. Jeszenszky Sándor vármegyei tisztviselőt, Tassy József SzCvV alkalmazottat megfedte. Igazolta Turán István Kurai Ernőt, Balási József forgalmazóhivatali kiegészítőt és Kun Mátyást.

Csanádpalotán igazolta a bizottság dr. Kander Győző orvost, Marosváry Lajos és Marosfalvi Lajos rendőröket, valamint Székely Andrást. A további igazolások során a bizottság dr. Papp-Juhász István tisztiorvost megfedte, dr. Nagy Pál főorvost igazolta, ugyancsak Jancsin József községi iródfőtisztet is. Petőfi Ferenc állampénztári tanácsos vezetőállásra alkalmatlannak minősítette és áthelyezésre ítélte.

A bizottság Horváth Dénesné és Bagaméri Lajost igazolta, Bajusz Gyula volt apátfalvi vezetőjegyzőt fedésben részesítette. Almósi János banktisztviselőt, Honfi Jolán földirtokrendező bizottsági tisztviselőt, Istók Margit gyógyszerészt, Báló Máriát, Apjók Etelkát, Kovács Jánost, Huszti Lajost, Papi Imrét, Monár István vármegyei számviteli kiegészítőt és Bőjtös Jánost igazolta. Igazolta a bizottság Bálint Imre úrt, Majsai Gyula kiegészítőt, Győrbiro Istvánné adminisztrátort, Pávó István postaalalmazottat, Banyó István, Horváth Ferenc és Lőrincz Pál postat

KORZO MOZI

Ma és mindennap 6 és 8 órakor
lejátítjuk egyik nagyszerű magyar filmet, a

Pista tekintetes urat

Pénztárnyitás délután 3 órakor.

Telefon: 281.

tisztviselőket.

A bizottság Mellis János vezetőjegyzőt igazolta, míg Czavár Emil volt METESZ-tisztviselő ügyét elnapolta.

Október 1-én a bizottság Zsiga Péter mészaki rajzoló ügyét elnapolta. Dr. Rohály Ferenc görögkatolikus plébános, Mag Béla plébános, Melczér Péter tanító, dr. Juhász Zoltán kiskörmöri tanító, Király Károly tanító, Hetényi Lajos, Báboonyi-Tóth István tanár, Almási Pál gimnáziumi másodosztályú altisztet, Sajtos Danielt, Hadár Henrik erdőész, Hollósi Benedek városi tisztviselőt, dr. Szöcs Pál orvost, dr. Lakos István orvost, dr. Lélek Imre és dr. Adler Péter orvosokat igazolta, valamint dr. Kovács Tibor járásbírósgyűjtő, Bognár Sándor postamestert és Farago János másodosztályú postaltisztet is igazolta.

HIREK

Baj van a világítással

Elmúltak a jó napok...
Igy kedzhetünk a legutóbbban siralmainkat. Az elmúlt hónapban nagyszerű dolgunk volt, éjjel és nappal rendelkezésünkre állt az áram korlátlanul, míg egyszerre derült égből a villámcsapás, nyakunkba szakadt tegnap a baj. Elfogott az áramanyag — mondják az illetékesek — és így ismét korlátozni kell az áramszolgáltatást.

Készéggel elismerjük, hogy az áramanyag kérdése probléma, vagy talán még nagyobb feladat a szállítás kérdése, mégis úgy véljük, hogy egy város világítással való ellátása nem olyan fontos kérdés, hogy megoldására még a lehetetlen is meg kellene kísérelni. Ne felejtünk el, hogy ősz van, mindkorábban beköszöni a sötétedés, az emberek élete a szobákba szorul, ahol valósággal életszükségletű világításra van szükség. A dolgozó ember, iparos, kisüzem, otthon dolgozó tisztviselő, a rengeteg iskolás gyermek munkája hénul meg, ha nem kapja meg a világítást. Az üzemek, amelyeknek valósággal mindennapi kényerét jelent a zavartalan áramszolgáltatás, megállnak és ezzel klesnek a közönség szolgálatából. Mindezeket felértékelni hirtelen nem is lehet, majd csak akkor jönünk rá, amikor egymásután megáll minden és kivesszük a kényerelt az áramszolgáltatók kezéből.

Szövedésünk még valamit. Az ősz és a rohamosan közeledő tél idő, szeravé teszi a közvilágítás feljavításának a kérdését. Városunk közbiztonsága, az emberek sötétben való botorkálása megkívánja, hogy a világítás az utakon is — de megvalósuljék. Mindezek a problémák megkövetelik a megoldást. Megkövetelik, hogy a köz és magánvilágítás kérdését sürgősen és meggyőző módon nyígyék dűlőre. Ha vannak nehézségek, ezek nem legbiztosíthatóak. Minden áron meg kell teremteni Makó városának és közvilágításának zavartalan szolgálatát.

Es még valamit. Az áramanyag-utánpótlást sem szabad az utolsó pillanatra hagyni...

— MI VAN MA? 1945 október 4. csütörtök. Róm. kat.: Ferenc. Prot.: Ferenc. Napkelte 7 óra 2 p., nyugta 18 óra 35 p. Holdkelte 4 óra 32 p., nyugta 188 óra 07 p.

— GYÓGYSZERTÁRI SZOLGÁLAT. Ezen a héten az éjszakai gyógyszer-tári szolgálatot a Návay Lajos-téri gyógyszer-tár látja el.

— Angol munkáspárti képviselő a magyar rádióban. Budapest. (MTI) John Haire angol munkáspárti képviselő kedden ötnegyedórás megbeszélést folytatott Ortutay Gyulával az MTI, és a rádió elnökövel. Időszzerű politikai, néprajzi és hírszolgálati kérdések kerültek szóba.

Szabályozta a népjóléti miniszter a hadisegélyeket és hadijáradékokat

A minisztérium rendezte a hadisegélyek és egyéb hadijáradékok összegét. 12.000 lakosnál kisebb községekben feleség után, feleség nemlétében az első gyermek után, gyermek hiányában pedig a bevonult háztartást vezető elismert hozzátartozó után havi 500 pengő a hadisegély. Többi hozzátartozó után fejenként 200 pengő. 12.000-nál nagyobb lélekszámú községben, valamint a megyei és törvényhatósági jogú városokban 500 pengő 800 pengő, a 200 pengő helyeti pedig 250 pengő a segély. A demokratikus honvédségben szolgáló személyek hozzátartozóinál az emittelt hadisegély összegeket 50%-os pótlékkal kell folyósítani.

Az altiszti és legénységi állású csoportban lévő I. járadékosztályú hadi, honvédelmi és polgári rókant járadék havi 3000 pengő. A nevelési pótléka a járadéknak havi 300 pengő. A II. járadékosztályban

havi 1800 pengő a járadék, a nevelési pótlék 220 pengő. A III. járadékosztályban havi 600 pengő, nevelési pótléka 120 pengő. A IV. járadékosztályban havi 130 pengő, a pótlék havi 30 pengő. A hadi, honvédelmi és polgári özvegy járadéka havi 1500 pengő. Az árva járadéka havi 500 pengő. Ha nincs szülője, akkor járadéka 1250 pengő. A családtag járadékoszálya havi 500 pengő. A demokratikus honvédségben teljesítet szolgálat következtében vesztéseket szenvedettek és hozzátartozók részére 50%-os pótlékat is folyósítani kell. A vaksági pótlék összege havi 500 pengő, az ápolási pótlék összege havi 1500 pengő. A járadék megváltásban részesült hadiövezetek részére engedélyezhető segély összege negyedévenként 2000 pengő. A rendelet szeptember 16-án lépett életbe és rendelkezéseit 1945 augusztus 1-ig visszaható erővel kell alkalmazni.

Károlyi Mihály nyilatkozata a kisebbségi kérdésről

London. (MTI) A Reuter-iroda szerkesztője beszélgetést folytatott Károlyi Mihállyal. A beszélgetés során Károlyi Mihály örömmel üdvözölte a Egyesült Államok elhatározását, hogy elismerik az új magyar kormányt és annak a reményének adott kifejezést, hogy Anglia is rövidesen követi ezt a példát.

Ezután kijelentette, hogy a magyarországi földreform egyik legfontosabb eseménye az ország jelenkori történelmének. Károlyi Mihály a továbbiakban hangsúlyozta, hogy az egész Duna medence demokratizálásának csak egyetlen akadálya van a kisebbségi probléma.

A Szovjetunió ezt a problémát sikeresen megoldotta. Romániában és Jugoszláviában megfelelő intézkedésekkel igyekeznek ezt a problémát megoldani. Csak Csehszlovákia akarja a kisebbségi problémát kitélepítés útján megoldani. Csehszlovákiában 6000 ezer magyar él és ezeknek kitélepítése rendkívül nehéz politikai problémát jelent Magyarországnak számára, nem is beszélve a gazdasági következményekről. Magyarországnak csak akkor élhet az összeszükkült határok között, ha barátságos együttműködés áll fenn közté és a szomszédai között.

A MaDISz és a SzIM október 6-án délelőtt 10 órakor a Hagymaházban ünnepélyt rendez. Mindenkit szeretettel vár a MaDISz és a SzIM vezetősége.

Az igazolóbizottság szeptember havi munkája

Makón és vidéken működött a bizottság

A közalkalmazottakat igazoló bizottság szeptember folyamán kettős munkát végzett, mert részben idehaza, részben pedig a megye községeiben végzett igazolási tevékenységet. A bizottság tárgyalásai során Bory József műszaki tanácsost áthelyezésre ítélte, Somodi Pétert igazolta, valamint Kiss László másodosztályú tisztet is.

Pest! Aladár forgalmi adóhivatali kiegészítő állásvesztésre ítélte. Igazolta a bizottság Antal Béla és Völgyes Lajos tanítókat, továbbá Boldog István újtársi állomásfőnököt is. Állásvesztésre ítélte viszont Seres Imre MAV segéd tisztet. Igazolta a bizottság Máté Géza zárnvevőségi tisztviselőt, míg Lukács János vármegyei irodafőtisztet nyugdíjazta. Állásvesztésre ítélte a bizottság dr. Harsányi László csanádpalotai főszolgabíróit. Igazolta dr. Jeszenszky Sándor vármegyei tisztviselőt, Tassy József SzCsV alkalmazottat megfedte. Igazolta Turán Istvánt Kurai Ernőt, Balázs József forgalmi adóhivatali kiegészítő és Kun Mátyást.

Csanádpalotán igazolta a bizottság dr. Kander Győző orvost, Marosvölgyi Lajos és Marosfalvi Lajos rendőröket, valamint Székely Andrást. A további igazolások során a bizottság dr. Papp-Juhász István tisztiorvost megfedte, dr. Nagy Pál főorvost igazolta, ugyancsak Jancsin József községi irodatisztet is. Petőfi Ferenc állampénztári tanácsost vezetőállásra alkalmatlannak minősítette és áthelyezésre ítélte.

A bizottság Horváth Dénesné és Bagaméri Lajost igazolta, Bajusz Gyula volt apátfalvi vezetőjegyzőt fedésben részesítette. Almosdi János banktisztviselőt, Honfi Jolán földbíró-törökendő bizottsági tisztviselőt, Istók Margit gyógyszerészt, Baló Máriát, Apjok Elekét, Kovács Jánost, Huszti Lajost, Papi Irmát, Monár István vármegyei számvégségi kiegészítő és Bójtós Jánost igazolta. Igazolta a bizottság Bálint Imre úrt, Majsai Gyula kiegészítő, Győrbiro Istvánné adminisztrátort, Pável István postaalalmazottat, Banyó István, Horváth Ferenc és Lőrincz Pál posta-

KORZO MOZI

Ma és mindennap 6 és 8 órakor feljuttatjuk egyik nagyszerű magyar filmet, a

Pista tekintetes urat

Pénztárnnyitás délután 3 órakor.

Telefon: 281.

pesztó emelkedést tapasztaltunk. A mai piacon már az eddigi 7-800 pengős csirkéért páronként 1400 pengőt fizettek a vidéki batyuzók. Egy pár sovány kacsa 7 ezer pengőért kelt el.

Ez a helyzet végig az egész piacfronton és ennek a türethetlenség állapotnak a megakadályozására feltétlenül hatósági intézkedésre van szükség, mert így rövidesen előáll az a helyzet, hogy itti, az egykori alföldi Kánaánban ma holnap eltűnik a legszükségesebb élelmickek és a legnagyobb nélkülözéseknek lesz kitéve nemcsak a dolgozó kisember, de maga a rövidlátó pénzszóvár termelő is.

Erre a batyuzók elleni szigorú fellépésre annál is inkább szükség volna, mert ezzel az intézkedéssel lényegesen csökkenne az a túlszult vasúti személyforgalom, amely lehetetlenné teszi azoknak az utazásait, akik balaszthatatlan dolgait végzésére utazni kénytelenek. Ezzel egyidejűleg megszűnnének azok az utazási atrocitások is, amelyeket a batyuzók nagymérvű élelmiszerszállítása vált ki. A vasúti balesetek nagyrésze is ennek a túlszult utasforgalomnak a következménye.

Jellemző a batyuzásra az a vélemény, amelyet egy szegedi vasúttól hallottunk, hogy a batyuzás kirívó mérvét csak a szegedi és a paksi vonalon tapasztalják. Ebből nyilvánvalóan kitűnik az, hogy Makó és az alföldi város, amelyet legújabbán megrohamoznak a batyuzók és szállítják el a rengeteg élelmiciket, amelynek szűkét rövidesen általában érezni fogjuk.

Szén- és olajhiány miatt kérdésessé vált a villanyvilágítás

Sok egyéb égető problémánk mellett ma abban a „kellemes meglepetésben” részesültünk, hogy nincs áram a villanyvilágításban és az ipari üzemek hajtásához. Nyomban érdeklődünk a villamosüzem igazgatóságánál, ahol azt az értesítést nyertük, hogy a szegedi gázzgyár nem kapta meg a tegnapi várt szenet s az áramszolgáltatást beszüntette. A makói telepek viszont 2 napra való nyersolajja van mindössze, úgyhogy azzal ma 2 órától 12-ig, csütörtökön pedig délután 3-12 óráig tud áramot sugározni. Hogy aztán mi lesz, egyelőre nem tudják. Ha Szeged közben kap szenet, vagy a makói telepet olajjal szűzre, akkor lehet számolni a további áramszolgáltatással.

Fizetni kell az iparigazolványok záradékolásáért

A kormányzat elrendelte, hogy a régi iparjogositványokat az elsőfokú iparhatóságnak újabb láttamoznia, záradékolnia kell. A záradékolás körül bizonyos viták keletkeztek, mert az iparhatóságok a záradékolások követelése az új iparigazolvány kiállításának megfelelő összeg befizetését. Néhány héttel ezelőtt a kereskedelmi miniszter úgy nyilatkozott, hogy ennek az összegnek a beszedése joggal van az záradékolást díjtalanul kell elvégezni, aki pedig már előzőleg befizette, az visszakapja a pénzt. A kereskedelmi miniszter most leiratban eldöntötte ezt a kérdést és hozzájárult ahhoz, hogy az iparhatóságok a díjakat beszedhessék.

Forgalmi adó

leroványos blokk, bevétel-kiadás pénztárcány és „blokkadás kötelező” vagy „nem kötelező” feliratok kiadhatóakban jutányos árban kaphatók.

tisztviselőket.

A bizottság Mellis János vezetőjegyzőt igazolta, míg Czavár Emil volt METESZ-tisztviselő ügyét elnapolta.

Október 1-én a bizottság Zsiga Péter műszaki rajzoló ügyét elnapolta. Dr. Rohály Ferenc görögkatolikus plébános, Mag Béla plébános, Melczér Péter tanító, dr. Juhász Zoltán-kiszombori tanítónő, Király Károly tanító, Hetvényi Lajos, Bábonyi-Tóth István tanár, Almási Pál gimnáziumi másodosztályú altiszt, Sajtos Dániel, Hadár Henrik erdész, Hollósi Benedek városi tisztviselőt, dr. Szócs Pál orvost, dr. Lakos István orvost., dr. Lélek Imre és dr. Adler Péter orvosokat igazolta, valamint dr. Kovács Tibor járásbíró-sági allegyzőt, Bognár Sándor postamestert és Faragó János másodosztályú postaltisztet is igazolta.

HIREK

Baj van a világítással

Elmultak a jó napok ...

Igy kezdhethetünk a legalálabbán siralmainkat. Az elmúlt hónapban nagyszerű dolgunk volt, éjjel és nappal rendelkezésünkre állt az áram korlátlanul, még egyszerre derült égből a villámcsapás, nyunkunkba szakadt tegnap a baj. Elfogyott az áramanyag — mondják az illetékesek — és így ismét korlátozni kell az áramszolgáltatást.

Készséggel elismerjük, hogy az áramanyag kérdése probléma, vagy talán még nagyobb feladat a szállítási kérdése, mégis úgy véljük, hogy egy város világítással való ellátása nem olyan fontos kérdés, hogy megoldására még a lehetetlent is meg kellene kísérelni. Ne felejtjük el, hogy ősz van, mindkorábban beköszönt a sötétség, az emberek élete a szobákba szorult, ahol valósággal életszükségletté válik számukra a lámpafény. A dolgozó ember, iparos, kisüzem, otthon dolgozó tisztviselő, a rengeteg iskolás gyermek munkája nélkül meg, ha nem kapja meg a világítást. Az üzemek, amelyeknek valósággal mindennapi kenyerét jelenti a zavartalan áramszolgáltatás, megállnak és ezzel kiesnek a közönség szolgálatából. Mindezeket felértékelni hirtelen nem is lehet, majd csak akkor jövünk rá, amikor egymagán megáll minden és kieszik a kenyeret az áramszorult dolgozók kezéből.

Szóvateszünk még valamit. Az ősz és a rohamosan közeledő tél idő, szerencsére teszi a közvilágítás feljavításának a kérdését. Városunk közvilágításának, az emberek sötétben való botorkálása megkönnyíti, hogy a világítás az utcákon is — ha egyelőre gyér fényben is — de megpótolják. Mindezek a problémák megkövetelik a megoldást. Megkövetelik, hogy a köz és magánvilágítás kérdését sürgősen és meggyőzően a nyírók dőlőre. Ha vannak nehézségek, ezek nem legbiztosabbak. Minden áron meg kell teremteni Makó város magán- és közvilágításának zavartalan szolgáltatását.

Es még valamit. Az áramanyag utánpótlást sem szabad az utolsó pillanatra hagyni ...

— MI VAN MA? 1945 október 4. csütörtök. Róm. kat.: Ferenc. Prot.: Ferenc. Napkelte 7 óra 2 p., nyugta 18 óra 35 p. Holdkelte 4 óra 32 p., nyugta 188 óra 07 p.

— GYOGYSZERTÁRI SZOLGÁLAT. Ezen a héten az éjszakai gyógyszer-tári szolgálatot a Návay Lajos-téri gyógyszer-tári látja el.

— Angol munkáspárti képviselő a magyar rádióban. Budapest. (MTI) John Haire angol munkáspárti képviselő kedden ötegyedórás megbeszélést folytatott Ortutay Gyulával az MTI. és a rádió elnökövel. Időszelgati politikai, néprajzi és hírszolgálati kérdések kerültek szóba.

— **Egyházi hír.** A belvárosi rk. templomban október 4., 5. és 6-án este fél 6 órai kezdettel szentbe-
széddel egybekötött engesztelő
ájtosságot tesz, melyre a hive-
ket meghívja az egyházközség ve-
zetősége.

MAKÓI NÉPBANK úgy a régi,
mint az újonnan elhelyezett beté-
ket minden felmondás nélkül azon-
nal kifizeti.

— **Az elesztő új ára.** A pénzügy-
miniszter rendeletileg szabályozta
a sajtolt elesztő árát. Ezek szre-
rint vidéken a sajtolt elesztő kis-
kereskedői ára kilőként 260
pengő. A kiskereskedői árakhoz
a mindenkor fizetendő forgalmi
adó külön felszámítandó.

— **Kifizetik a nyugdíjkülönböze-
teket.** Nemrég számoltunk be,
hogy Molnár népjóletti miniszter
felemelte a nyugdíjakat és mint
értésülünk, a napokban már meg
is kezdik a felemelt nyugdíjak
kifizetését. Intézkedtek, hogy a
vidéki nyugdíjasok sürgősen meg-
kapják az április 1-től szeptember
járó nyugdíjkülönbözetet. Ezen-
kívül október folyamán megkap-
ják a 6930/1945 számú rendelet
szerint számukra augusztus 1-től
október végéig járó nyugdíjkü-
lönözetet.

— **A járásbírószak hatáskörébe utal-
ták az üzlethelyiségek visszautalását.**
Budapest. (MTI) Az üzlethelyisé-
gek visszautalását kivetették a
Eőzigazgatási hatóságok kezéből
és a járásbírószak hatáskörébe tet-
ték át. Erre azért volt szükség,
mert a közigazgatási hatóságok
intézkedéseikben gyakran vissza-
élések történtek.

— **Hadirokkant járadékokat kapnak
az 1919 és vöröshadseregben meg-
rokkantak.** Budapest. (MTI) Molnár
Érik népjóletti miniszter rendelet-
tel hadirokkant járadékban részesít
azokat, akik 1919-ben a Ma-
gyar Vöröshadseregben megrokkantak.
Az ilyen kérelmeket a hadigondozási
bizottságokhoz kell előterjeszteni,
amelyhez csatolni kell a rokkantságot igazoló irat-
okat.

Racsa, liba és tojás ára

Budapest. (MTI) A Baromfi-
reszkedők Szakszervezete közli: Ok-
tóber elsejével az ország egész te-
rületén a felvásárló kereskedők hi-
zótt kacsaárát és libaárát elősúlyban
kilogrammonként 700 pengőt kötele-
sek fizetni. A tojás termelői árát ki-
logrammonként 400 pengőben állapít-
ották meg.

GYÁSZJELENTÉS.

Mély fájdalommal és bánattól meg-
tört szívvel, de Isten akaratában
megnyugodva tudatjuk, hogy a szer-
retett jó testvér, nagynéné és rokon

BORKA JULIÁNNA

folyó hó 2-án, életének 75-ik évében,
rövid, súlyos szenvedés után elhunyt.
Megboldogult holtuknak kihűlt te-
metét 1. hó 4-én délután 4 órakor
fogjuk a ref. egyház szertartása szre-
int az újvárosi ref. temető halottas-
házából ugyanabban a temetőben lévő
családi sírba örök nyugalomra helyeztetni.

Makó, 1945 október 3.

A GYASZOLÓ CSALÁD.

Lakás: Szikszai-u. 16.

GYÁSZJELENTÉS.

Mély fájdalommal tudatom, hogy
Térjem

GÁRGYAN ISTVÁN

volt METESZ-portás

rövid, de súlyos szenvedés után a
kórházban október 3-án délelőtt 11
órakor elhunyt. Temetését október hó
5-én délután 4 órakor lesz a belvárosi
római katólikus temetőbe.

BÁNATOS NEJE.

**Milyen a szociális biztosítás
a Szovjetunióban**

A Szovjetunió 1945-ös költségve-
lésében 37,5 milliárdot irányított elő
szociális biztosításra. Ebből az anya-
és gyermekvédelem 16 milliárdot tesz
ki. Hatalmass összegeket fordít a szov-
jet állam a Honvédelmi Házban állozta-
tai, a rokkant katonák és tisztke-
segezésére.

Az emberekkel való törődés és gon-
doskodás fejezi ki a szovjet állam lé-
nyegét. Az a körülmény, hogy az idő-
legesen, vagy véglegesen munkake-
peséget elvesztett egyén állandó já-
randóságot kap, nem szorul alamizna-
ra, nem kell magát megaláznia sem
egyessel, sem testületet előtt, nagy-
jelentőségű. Az a család, amelyik el-
veszti ienntartóját, mindazok részére
nyugdíjat kap, akikről az elhunyt
dolgozó életében gondoskodott. A
Szovjetunió alkotmányában is kifeje-
zésre jut a szociális biztosítás nagy-
sága:

„A Szocialista Tanácsköztársaságok
Szövetsége polgárának joga van anyagi
biztosításra, öregség esetén, vagy
ha betegség folytán elveszti munka-
képességét. A dolgozónak ezt a jog-
át biztosítja az államot terhelő szoci-
álskörös szociális biztosítás, valamint
ingyenes gyógykezelés, gyógyszer és
a dolgozó részére fenntartott gyógy-
intézetek és gyógyfürdők széles háló-
zata.”

A szovjet polgár, aki időlegesen el-
veszti munkaképességét, nem veszt
el fizetését, mert az ambulatórium,
poliklinika, vagy a kórház orvosa al-
tal kiállított betegre megkapja fi-
zetésének 50—100 százalékát, asze-
rint, hogy mennyi idő óta van az
üzem szolgálatában.

Mindazok a dolgozók, akik elvesz-
tik munkaképességüket, nyugdíjat
kapnak, függetlenül attól, hogy mi
okozta ezt, öregség, betegség, vagy
baleset.

Minden szovjet polgár, aki hasz-
nos munkát végez a társadalom szá-
mára, nyugdíjat kap öregség esetén,
még abban az esetben is, ha nem
vesztette el munkaképességét és to-
vább dolgozik. Alkájában a nyugdíj-
jogosultság 55 éves korban kezdődik,
ha legalább 18 évi munkaszolgálat
van bizonyítva, egyes iparokban, bá-
nya, vegyi stb. a nyugdíjogosultság
50 éves korban kezdődik.

Személyi nyugdíjat azoknak az
egyéneknek ad a szovjet állam, kik
a társadalmi és politikai életben ki-
váló munkát végeztek, vagy az ipar-
ban, mezőgazdaságban, tudomány-
ban, irodalomban, művészetben, had-
ászatban tüntették ki magukat.

A háború érdeke azt kívánja, hogy
a nemzetgazdaságot azonnal a hábo-
rú szolgálatába állítsák, valamint az
állam apparátusát is. Ma a győzelmes
háború befejezése után, a szovjet ál-
lam egyik legürgősebb teendője az,
hogy a háború rokkantjait beállítsa
a termelésbe. Ez az intézkedésök tö-
megét tette szükségessé. Először fog-
lakozásra kellett őket tanítani. Az-
után el kellett őket helyezni az ipari
életben, meg kellett javítani munka-
viszonyaikat és mindennapi életkörü-
lményeiket. Ma a háború invalidusai-
nak harmadik osztálya teljes egészé-
ben el van helyezve. Megkapják az
államot a nyugdíjukat, egyidejűleg
a nemzetgazdaság valamelyik terüle-
tén dolgoznak, vagy új foglalkozási
ágat tanulnak, esetleg középiskolát,
vagy egyetemét látogatnak. Még ér-
dekebb az, hogy a rokkantnaknak
több mint fele, aki ma dolgozik, vagy
tanul, súlyosan megsebesült vörös
katonákból vagy tisztkekből áll.

Az a rokkant, aki visszavért fog-
lakozásához, nemcsak nagyobb anyagi
jóléthez jut, mert fizetésétől füg-
getlenül megkapja nyugdíját, erköl-
csileg is nagy befolyással van rá az,
hogy érti a megsebesülést és segítse-
get, amivel a társadalom körülveszi.
A munkáséletre való felkészítés fo-
lyamata már a kórházban kezdődik.
Az orvos ajánlatára megállapítják,
hogy a rokkantnak milyen foglalko-
zás ajánlatos és vagy speciális ipar-
iskolában készül az új foglalkozásra,
vagy az üzemben tanul. A rendkívüli
ipariskolákat nemcsak az állami bi-
zosztító intézmény tartja fenn, hanem
az egyes gyárak maguk is szervez-
nek ilyen iskolákat. Sok szovjet

üzemben olyan készülékeket találtak
fel, amelyeknek segítségével meg-
könnyítik a rokkantak munkáját. Pl.
a leningrádi Kirov gyárban a munka-
padokon olyan változást csináltak,
hogy ilve lebet mellettük dolgozni és
Elizeev nevű rokkant 25 rész helyett
már 50 részt készült el egy nap alatt.

A rokkantakat ma nagyszámban
az mvahadosok szövetkezete foglalkoztatja, ennek több mint 15000 kü-
lönböző ágazata van és több, mint egy
és félmilliárd rubel értékű árut ter-
mel éventeként. Ezek a szövetkezetek
közül egyik-másik otthonra is ad ki
munkát, ha a rokkant állapota ezt ki-
vánatosítja teszi.

A rokkantak egészségének helyre-
állításával főleg két tudományban is
intézet foglalkozik Moszkvában és Le-
ningrádban. Az ország legnagyobb
tudósai és szakemberei faradoznak
azon, hogy minél jobb művevtagokat
állítsanak elő. A rokkantakat úgy
élelmezés, mint ruházati téren kive-
telesen kedvezően látják el. Külön ét-
kezők és áruházai vannak. Őket
küldik elősorbán a sanatóriumokba
és fürdőhelyekre. Színházakban, klub-
okban őket illeti az előség. Gyer-
mekeiket elősorbán helyezik el a
bölcsődékben és gyermekkertekben
és új lakásokban, lakásjavításoknál
ők jönnek először számításba.

A leszerelt katonákról le megfelelő
gondoskodás történik. Egyhónapi fi-
zetéses szabadságot kapnak és azután
visszaállítják abba a munkába, ahon-
nan bevonultak. Azonkívül háromhó-
napi fizetést kapnak. A leszerelés
nem okoz munkanélküliséget, a Szov-
jetunió tervezésénél ezt megakadályozza.
A falura, kolhozba hazatérő
vörös katoná 5—10 ezer rubel állami
köleséget kaphat, ha új házat akar
magának építeni.

A háza mindenképpen ki akarja fe-
jezni háliját azokkal szemben, kik a
faszimusz ellen vívott élet-halál harc-
ban résztvettek és testi épségüket ál-
dozták fel az emberiség szabadságá-
rak kivívásáért.

Abelovszki Antónia.

SPORT

Keményes—MMTE II, 3:2 (1:0)

17 kilométeres gyaloglás után ke-
rült lejátszóra a két csapat barát-
ságos mérkőzése, amit a hazai bíró
segítségével nyert meg a honi csa-
pat. Az MMTE játékosai közül
Patkós, Lengyel és Stille játéka
emelkedett ki. Az ellenfelek a kö-
zpályezetbe volt a legjobb.

Vasárnap Makón kettős bajnoki
mérkőzés lesz a Vasutas-pályán: 2
órákor MMTE II.—MVSE II. és 4
órákor MMTE I.—HASE I. csapa-
tai között.

Vasárnapi eredmények: A vasár-
nap lejátszott délvidéki bajnokságok
során az alábbi eredmények alakul-
tak ki: Móraváros—SzATE 9:0
(6:0), HASE—HTVE 3:1 (3:1), Rá-
kózi—UTC 6:0 (3:0). Az újjálak-
kult UTC még nem rendelkezik
megfelelő játékosgárdával s így ér-
telhető a Rákózi nagy győzelme. Pos-
tás—SzFFE 3:1 (2:0).

Az ifjúsági korhatár 1926. A
DLASZ tegnap tartott megbeszélés-
sén a szövetség vezetősége úgy dön-
tött, hogy a DSI terület számára az
1945—46-os bajnoki évre az 1926.

éven állapítja meg a korhatár, ez
azt jelenti, hogy ezért a bajnokság-
ért a korábban született játékosok
már nem játszhatnak.

Budapest—Pozsony ökölívó mér-
kőzés 9:5

Budapest. (MTI) Hétfőn este a
Nemzeti Sportcsarnokban ünnepe-
lési külsőségek között mérkőzött
Budapest válogatott ökölívó csapa-
ta Pozsony válogatott csapatával. A
magyar csapat 9:5 arányban győ-
zött.

Váltópénz

(sprópenz) amíg a készlet tart,
kiadójavatalunkban kapható.

Makó megyei város polgármesterétől,
19.508/1945.

Tárgy: Jugszláv gyerme-
kek összeírás.

Hirdetmény

A vármegye alispánjának fenti tárgy-
ban kelt 7593/1945. al. sz. korrendelete
alapján felívom a lakosságot, hogy
akiknek családjában házatartásban,
felügyelet alatt olyan gyermek van,
aki a bátoris események folytán Ju-
gosláviából került ide s családjától
elszakítottnak tekintődik, az a gyer-
mekre vonatkozó adatokat sürgősen
jelentse be hivatalomnál. (Városháza
II. em. 202. sz. stfj.)

Makó, 1945. szeptember hó 28.

8976 KISS Imre, polgármester.

Mézőt, szőlőt és mindenfajta
üzletoanyagot vásárol „Ezerjó”
bűtő-gérem. 8145

Mindenosiányt keresek azonnalra
vagy 1-ére. Gr. Apoupyi A.u. 14. 8967

KAZANKEZELÉSSEN is jártas
templomszolgálat keres az orth. izr.
Hitközség. Jelentkezés: Montágy-
törds. 8870

RUHANEMUT, BAKANCSOT cse-
relék. Dessewffy-ter 11. 8885

ÚJ FERFIBAKANCS erös, fiatalp
kukuricaért elcserélhető Iskola-u. 24.
szam alatt. 8807

Mindenosiányt, vagy asszonyt
azonnalra, vagy 15-ére felvesz Rátz
vendéglőné. 8840

JÓMINŐSÉGÜ szürke férfiöltöny el-
adó. Szegedi-u. 29/b. 8948

PERFI ÁTMENETI kabátok 15000 P,
ugyanott egy finom női télikabát és
egy szőrmével bélelt férfi rövid téli-
kabát eladó. Szegedi-u. 29/b. 8949

Négyhetes tépőed 11 darab lóma-
t a Kálmán-utcaórl elihajították. Nyom-
ravevő illó jutalomban részesül. Li-
get-utca 47. 8905

Élvezett egy fekete-fehér órád
Butsi nevű kutya. Megtalálójá szre-
kedjek elhozni Váradi-utca 59. számra,
ahol jutalomban részesül. 8906

Egy ártalmatlan bűthónapos sertés vö-
kabátért elcserélhető vagy eladó. Erl.
Szegedi-u. 108. 8973

Két olipézengedő és egy tanu-
lót állandó munkára felvesz Pöcze ist-
van cipészmeister, Agyu-u. 9. 8978

Élvezett 30-án este felé a csipkém
szőlőkből egy koros sötétpej paripa lo,
marán fehér toll, bal hátsó combján
nagy R süttöt jelzéssel. Megtalálójá vagy
nyomravevő jelensse Hosszú-u. 13.
szam alatt, vagy a rendőrségen, ahol
illó jutalomban részesül. 8984

Jóállapotban lévő sztalpserpent
eladó. Cim: Páva utca 20. 8990

Börkabát fostabát vállal Baranyi
fényező, Deák Ferenc-u. 53. 8794

Kértalotat vállalok és gyapjúfonal
kapható. Iskola-utca 12. 8985

Lucernamagot, dughagymát, napraforgómagot

(tavalyit) magas áron vásárol **MAROSY és HAJDU** Eötvös-t. 16.

MAKÓI NÉPÚJSÁG

a Demokratikus Nemzeti Bizottság lapja.

Szerkesztőbizottság: Dr. Diósszilágyi Sámuel, Gubacsy Mihály,
Kiss Imre, Lukács Pál, ifj. Stumpf György, Gy. Varga Sándor.
Felelős szerkesztő: Konczek László.
Felelős kiadó: Demokratikus Nemzeti Bizottság.
Makói „Szabadság” Nyomdaipari Kft. Makó, Szegedi-utca 1. sz.
Felelős nyomdavezető: Halász Ferdinánd.